

Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

---

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:4 Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning.

I propositionen lämnas förslag till den lagstiftning som krävs för att genomföra rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Huvuddelen av bestämmelserna placeras i en särskild lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning. Även ändringar i bl.a. lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) föreslås.

Förslagen föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 januari 2013.

Konstitutionsutskottet har yttrat sig i ärendet.

Utskottet tillstyrker propositionen och föreslår samtidigt ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelser utformning.

I betänkandet finns en reservation (V) och ett särskilt yttrande (MP).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	8
Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning	8
Reservation	10
Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (V)	10
Särskilt yttrande	11
Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (MP)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	29
<i>Bilaga 4</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till

1. lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning,
2. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
3. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med de ändringar som föranleds av att 9 kap. 2 § utgår ur lagförslaget,
5. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

b) antar utskottets förslag till lag om ändring i lagen (2012:000) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

c) tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsers utformning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:4 punkterna 1–5.

Reservation (V)

Stockholm den 27 november 2012

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andréén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V), Lars Beckman (M), Anette Åkesson (M) och Sven Britton (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:4 Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning. I propositionen föreslår regeringen att riksdagen antar bl.a. regeringens förslag till lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Med anledning av propositionen har skatteutskottet den 15 november 2012 berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen. Konstitutionsutskottets yttrande återges i bilaga 4.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Bakgrund

När Sverige blev medlem i Europeiska unionen genomfördes det dåvarande handräckningsdirektivet, rådets direktiv av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd av medlemsstaternas behöriga myndigheter på direktbeskattningens område (77/799/EEG) (det gamla handräckningsdirektivet) genom att en ny 21 § om handräckning inom Europeiska gemenskapen infördes i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Bestämmelsen har därefter ändrats vid ett flertal tillfällen.

Ett nytt handräckningsdirektiv (rådets direktiv 2011/16/EU) antogs vid Ekofinrådets möte den 15 februari 2011 och ska i huvudsak börja tillämpas i medlemsstaterna den 1 januari 2013. Detta nya direktiv innebär i förhållande till det hittills gällande handräckningsdirektivet mer långtgående skyldigheter för medlemsstaterna, framför allt när det gäller att utföra utredningar för att få fram upplysningar som en annan medlemsstat begär. En nyhet är att det föreskrivs att en anmodad medlemsstat inte har rätt att vägra att lämna upplysningar enbart därför att den inte har något eget intresse av denna information. En annan nyhet är att den anmodade myndigheten inte kan vägra att lämna upplysningar enbart på grund av att dessa innehas av en bank eller ett annat finansinstitut, en förvaltare eller en person som agerar i egenskap av ombud eller förvaltare, eller på grund av att upplysningarna rör ägarintressen i en person (se artikel 26 i OECD:s modellavtal för beskattning av inkomst och kapital). Bestämmelserna om utbyte av upplysningar på begäran har på detta sätt fått en utformning som överensstämmer med den internationellt accepterade standarden för informationsutbyte på skatteområdet.

Bestämmelserna i det nya handräckningsdirektivet är betydligt mer detaljerade än bestämmelserna i det gamla.

Varken det gamla eller det nya handräkningsdirektivet påverkar medlemsstaternas utformning av sina materiella skattelagstiftningar.

Vid en samlad bedömning talar enligt regeringens mening det mesta för att placera huvuddelen av den reglering som krävs för genomförande av det nya handräkningsdirektivet i en särskild lag, lagen om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning. Bestämmelserna i lagen (1990:314) om ömsesidig handräkning i skatteärenden kommer att finnas kvar eftersom de fortfarande är tillämpliga på handräkning med stöd av exempelvis det nordiska skattehandräkningsavtalet, skatteavtal med utomnordiska stater eller Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräkning i skatteärenden.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Skatteverket ska, i enlighet med vad som föreskrivs i den föreslagna lagen, på begäran av en behörig skattemyndighet i en annan medlemsstat utbyta upplysningar, medge närvaro vid administrativa myndigheter och medverka i utredningar och utföra delgivning

Skatteverket ska även, i enlighet med vad som föreskrivs i lagen, automatiskt utbyta upplysningar och lämna upplysningar utan föregående begäran (spontant informationsutbyte).

I propositionen föreslås att en ny bestämmelse om automatiskt utbyte av följande upplysningar avseende fem kategorier av inkomster och kapital införs i den nya lagen:

- inkomster från anställning
- styrelsearvoden
- livförsäkringsprodukter som inte omfattas av andra unionsrättsakter om utbyte av upplysningar och andra liknande åtgärder
- pensioner
- ägande av och inkomster från fast egendom.

I bestämmelsen ska uttryckligen anges att det är fråga om upplysningar som Skatteverket erhållit i form av kontrolluppgifter eller motsvarande uppgifter och uppgifter i inkomstdeklarationer.

Bestämmelser ska också införas i den nya lagen om att upplysningar ska överföras automatiskt åtminstone en gång om året och om att upplysningar inte ska överföras genom automatiskt utbyte till en medlemsstat som inte har meddelat kommissionen att den har upplysningar tillgängliga beträffande minst en av de fem kategorierna av inkomster och kapital.

En bestämmelse ska införas i skatteförfarandelagen (2011:1244) om att Skatteverket, om verket har tagit emot en begäran om upplysningar, får förelägga den som de begärda upplysningarna avser att lämna uppgift som verket behöver för att kunna fullgöra sin skyldighet att lämna upplysningar

på begäran enligt den nya lagen, ett skatteavtal eller ett informationsutbytesavtal. En bestämmelse ska också införas om att Skatteverket då även får utfärda s.k. tredjemansföreläggande för att inhämta sådan uppgift.

Vidare ska bestämmelser införas i skatteförfarandelagen om att Skatteverket, om verket har tagit emot en begäran om upplysningar, får besluta om revision för att inhämta uppgifter som verket behöver för att kunna fullgöra sin skyldighet att lämna upplysningar på begäran enligt den nya lagen, ett skatteavtal eller ett informationsutbytesavtal. En bestämmelse ska även tas in om att verket får besluta om s.k. tredjemansrevision för att inhämta sådana uppgifter.

Enligt artikel 23.1–23.3 i direktivet ska medlemsstaterna undersöka och utvärdera hur det administrativa samarbetet enligt direktivet fungerar samt lämna upplysningar och utvärderingar till kommissionen. För Sveriges del kommer Skatteverket, i egenskap av behörig myndighet, att hantera alla ärenden om samarbete enligt direktivet.

Enligt artikel 23.6 första stycket får upplysningar som lämnats till kommissionen av en medlemsstat i enlighet med punkterna 2, 3 och 4 i samma artikel samt alla rapporter eller dokument som utarbetats av kommissionen med användning av sådana upplysningar, lämnas till övriga medlemsstater. Sådana lämnade upplysningar ska omfattas av den sekretess och åtnjuta samma skydd som liknande upplysningar ges enligt nationell lagstiftning i den mottagande medlemsstaten. Enligt artikel 23.6 andra stycket får de rapporter och dokument som utarbetats av kommissionen och som avses i denna punkt endast användas av medlemsstaterna för analysändamål. Vidare gäller att dessa rapporter och dokument inte får offentliggöras eller göras tillgängliga för någon annan person eller något annat organ utan kommissionens uttryckliga samtycke. Regeringen förslår att en bestämmelse införs i den nya lagen om att sådana rapporter och dokument som har utarbetats av Europeiska kommissionen och som avses i artikel 23.6 i direktivet endast får användas för analysändamål. Uppgifterna i dessa rapporter och dokument är i huvudsak av statistiska uppgifter.

En bestämmelse föreslås också tas in i offentlighets- och sekretesslagen om att sekretess gäller i verksamhet som avser samarbete enligt den nya lagen för uppgift i sådana upplysningar för utvärdering av samarbetet från en annan medlemsstat som har överlämnats till Europeiska kommissionen och vidarebefordrats till Sverige, om det kan antas att myndighetens möjlighet att utvärdera samarbete enligt lagen motverkas om uppgiften röjs. Vidare ska sekretess gälla i sådan verksamhet för uppgift i en rapport eller dokument som utarbetats av kommissionen på grundval av upplysningar från medlemsstaterna såvida kommissionen inte samtyckt till att uppgiften röjs (artikel 23.6). Sekretessen ska gälla i högst 40 år för uppgifter i en allmän handling.

Den tystnadsplikt som följer av den nya sekretessbestämmelsen ska, när det gäller uppgifter i rapporter och andra dokument från kommissionen, ha företräde framför den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som föl-

jer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Även denna bestämmelse ska enligt regeringens förslag tas in offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL.

Förslag finns även om vissa ändringar i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden och lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Bestämmelserna om det automatiska utbytet av upplysningar föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. I övrigt ska de föreslagna bestämmelserna träda i kraft den 1 januari 2013.

Utskottets överväganden

Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att införa rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och riktar samtidigt ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsers utformning.

Jämför reservation (V) och särskilt yttrande (MP).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att formerna för det administrativa samarbetet på skattområdet mellan EU-medlemsstaterna utvecklas och förbättras. Det internationella samarbetet mot skatteflykt har fått förnyad kraft med anledning av finanskrisen, och ambitionerna på detta område har kunnat höjas. Ett uttryck för detta är den allt bredare uppslutningen kring kravet på en fullständig öppenhet i samarbetet kring skattefrågor. Att EU-medlemsstaterna nu har kommit överens om ett nytt handräckningsdirektiv som anpassar regelverket inom EU till dessa högre ambitioner på området är enligt utskottet mycket tillfredsställande.

Utskottet har under lång tid och i ett flertal sammanhang framhållit vikten av att bekämpa skattebedrägerier. Ett uppdaterat informationsutbyte och ett förbättrat administrativt samarbete på skatteområdet inom EU är av synnerlig vikt i denna strävan. Detta har också under lång tid varit svensk ståndpunkt och Sverige har prioriterat denna fråga i samarbetet inom den Europeiska unionen.

Konstitutionsutskottet framför följande i sitt yttrande:

Utskottet konstaterar att de föreslagna ändringarna i OSL föranleds av ett EU-direktiv. Det föreligger sålunda en skyldighet för Sverige att anpassa de nationella bestämmelserna till direktivet när genomförandetiden gått ut.

Enligt utskottets mening är det olyckligt att direktivet har fått den utformningen att absolut sekretess kommer att gälla för kommissionens rapporter och dokument om inte kommissionen ger sitt uttryckliga samtycke till att de offentliggörs. Det innebär att de svenska myndigheterna inte får något utrymme för att göra en självständig sekretessprövning.

I propositionen föreslås vidare att tystnadsplikten ska ha företräde framför meddelarfriheten när det gäller kommissionens rapporter och dokument. Som grundprincip bör gälla att stor återhållsamhet alltid bör iakttas vid prövningen av om undantag från meddelarfriheten ska göras i ett särskilt fall.

Inskränkningar i meddelarfriheten bör således föregås av noggranna överväganden. Några sådana överväganden görs inte i propositionen. Mot den bakgrunden anser utskottet att skatteutskottet ska avstyrka lagförslaget om inskränkning i meddelarfriheten.

Vikten av att uppmärksamma den långtgående svenska meddelarfriheten under förhandlingsarbetet kan enligt utskottet inte nog understrykas. Utskottet utgår också från att det i kommande lagstiftningsärenden lämnas noggranna överväganden om en inskränkning av meddelarfriheten föreslås. Detsamma gäller sekretessbestämmelsernas utformning.

Utskottet kan konstatera att detta inte är det enda exemplet på långtgående sekretessbestämmelser – och inte heller inskränkningar i meddelarfriheten – som utgör ett resultat av olika EU-rättsakter. Utskottet avser att initiera en systematisk översyn av vilka inskränkningar av detta slag som på senare år genomförts och på vilka grunder.

Skatteutskottet delar konstitutionsutskottets åsikt när det gäller vikten av de svenska principerna om öppenhet och meddelarfrihet och att inskränkningar av meddelarfriheten måste föregås av noggranna överväganden. Detsamma gäller utformningen av sekretessbestämmelser. Vikten av att uppmärksamma den långtgående svenska meddelarfriheten under förhandlingsarbetet kan inte nog understrykas. Regeringen bör återkomma till riksdagen i ett annat sammanhang och redogöra för hur man avser att följa utvecklingen i dessa avseenden. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Skatteutskottet välkomnar att konstitutionsutskottet kommer att genomföra en systematisk översyn över vilka inskränkningar av ovan nämnda slag som har genomförts på senare år och på vilka grunder. Detta möjliggör en grundligare analys av de överväganden som har gjorts i detta och andra ärenden.

Därmed tillstyrker skatteutskottet propositionen.

Ett mellankommande lagstiftningsärende (prop. 2011/12:163, bet. 2012/13:JuU4) gör att förslaget om ändring i 9 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) flyttas till en ändringslag.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (V)

av Jacob Johnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till

1. lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning,

2. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,

3. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,

4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med de ändringar som föranleds av att 9 kap. 2 § och 17 kap. 8 § utgår ur lagförslaget,

5. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

b) antar utskottets förslag till lag om ändring i lagen (2012:000) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

c) tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsers utformning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:4 punkterna 1–3 och 5 samt bifaller delvis proposition 2012/13:4 punkt 4.

Ställningstagande

I propositionen föreslås att tystnadsplikten ska ha företräde framför meddelarfriheten när det gäller kommissionens rapporter och dokument.

Jag anser dock liksom konstitutionsutskottet att grundprincipen bör vara att stor återhållsamhet alltid bör iaktas vid prövningen av om undantag från meddelarfriheten ska göras i ett särskilt fall. Inskränkningar i meddelarfriheten bör således föregås av noggranna överväganden. Några sådana överväganden görs inte i propositionen. Mot den bakgrunden anser jag liksom konstitutionsutskottet att lagförslaget om inskränkning i meddelarfriheten ska avslås.

Särskilt yttrande

Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (MP)

Mats Pertoft (MP) anför:

Liksom konstitutionsutskottet har anfört kan vikten av att uppmärksamma den långtgående svenska meddelarfriheten under förhandlingsarbete inom Europeiska unionen inte nog understrykas. Som grundprincip måste gälla att stor återhållsamhet alltid bör iakttas vid prövningen av om undantag från meddelarfriheten ska göras i ett särskilt fall.

Jag vill särskilt understryka att inskränkningar i meddelarfriheten således bör föregås av noggranna överväganden.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:4 Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförarandelagen (2011:1244).

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****1 Förslag till lag om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning**

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller för sådant samarbete mellan Sverige och en annan medlemsstat i Europeiska unionen som avses i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning².

2 § Denna lag gäller för alla typer av skatter som tas ut på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga enligt artikel 52 i fördraget om Europeiska unionen. Lagen gäller dock inte för sådana punktskatter som omfattas av annan unionslagstiftning om administrativt samarbete mellan medlemsstaterna och inte heller för mervärdesskatt. Lagen gäller inte heller för obligatoriska sociala avgifter eller tullar.

3 § Följande avgifter ska vid tillämpningen av denna lag inte i något fall anses vara skatter:

1. avgifter för intyg och andra handlingar som utfärdas av myndigheter,
2. avgifter av avtalsmässig karaktär såsom ersättning för allmännyttiga tjänster, eller
3. andra liknande avgifter.

Allmänna bestämmelser

4 § Skatteverket är behörig myndighet i Sverige vid samarbete enligt denna lag.

5 § Skatteverket ska, i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag, på begäran av en behörig myndighet i en annan medlemsstat

- utbyta upplysningar (8–11 §§),
- medge närvaro vid administrativa myndigheter och medverka i utredningar (17 §), och
- utföra delgivning (18 och 19 §§).

Skatteverket ska även, i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag,

- automatiskt utbyta upplysningar (12 och 13 §§), och
- lämna upplysningar utan föregående begäran (14 §).

¹ Jfr rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning (EUT L 64, 11.3.2011, s.1, Celex 32011L0016).

² EUT L 64, 11.3.2011, s.1, Celex 32011L0016.

6 § Skatteverket får, med den begränsning som anges i 19 § andra stycket, begära att åtgärder enligt 5 § första stycket vidtas av en behörig myndighet i en annan medlemsstat om det kan göras utan att det skulle leda till att en affärshemlighet, företagshemlighet, yrkeshemlighet eller ett i näringsverksamhet använt förfaringssätt röjs och utan att det medför utlämnande av upplysningar som det skulle strida mot allmänna hänsyn att lämna.

Definitioner

7 § I denna lag avses med

behörig myndighet: den myndighet i en medlemsstat som har utsetts som sådan av medlemsstaten eller ett centralt kontaktkontor, ett kontaktorgan eller en behörig tjänsteman som agerar på det sätt som avses i direktiv 2011/16/EU,

centralt kontaktkontor: det kontor som har utsetts som sådant och som har huvudansvaret för kontakterna med andra medlemsstater när det gäller administrativt samarbete,

kontaktorgan: varje annat kontor än det centrala kontaktkontoret som har utsetts som sådant för att direkt utbyta upplysningar enligt denna lag,

behörig tjänsteman: varje tjänsteman som har fått behörighet att direkt utbyta upplysningar enligt direktivet,

begärande myndighet: det centrala kontaktkontoret, ett kontaktorgan eller en behörig tjänsteman i en medlemsstat som begär bistånd på den behöriga myndighetens vägnar,

utredning: varje kontroll, utredning och annan åtgärd som medlemsstaterna genomför för att fullgöra sina skyldigheter att sörja för en korrekt tillämpning av skattelagstiftningen,

utbyte av upplysningar på begäran: utbyte av upplysningar baserat på en begäran som en begärande medlemsstat lämnar till en anmodad medlemsstat avseende ett specifikt fall,

automatiskt utbyte: systematisk överföring av på förhand bestämda upplysningar till en annan medlemsstat, utan föregående begäran, med i förväg fastställda regelbundna intervaller,

utbyte utan föregående begäran: lämnande av upplysningar till en annan medlemsstat, vid vilken tidpunkt som helst och utan föregående begäran,

person:

– fysisk person,

– juridisk person,

– om gällande lagstiftning medger det, en sammanslutning av personer som har befogenhet att utföra rättshandlingar men som inte har en juridisk persons rättsliga ställning, eller

– varje annan juridisk konstruktion, oavsett slag eller form, och oberoende av om den har status som juridisk person, som äger eller förvaltar tillgångar, inklusive inkomster som härrör därifrån, som omfattas av en skatt som denna lag gäller för.

Utbyte av upplysningar

Utbyte av upplysningar på begäran

8 § Skatteverket ska på begäran av en behörig myndighet i en annan medlemsstat lämna alla sådana upplysningar

1. som kan antas vara relevanta för administration och verkställighet av den andra medlemsstatens lagstiftning i fråga om de skatter som denna lag gäller för, och
2. som Skatteverket har tillgång till eller inhämtar genom utredningar.

9 § Skatteverket ska utföra de utredningar som krävs för att få fram de upplysningar som avses i 8 § och tillämpa samma förfarande som i egna skatteärenden.

Skatteverket är inte skyldigt att utföra utredningar som det skulle strida mot lag att utföra för svenska beskattningsändamål.

10 § Skatteverket är inte skyldigt att lämna upplysningar om

1. det framgår att den begärande myndigheten inte har uttömt sina vanliga informationskällor för att inhämta de begärda upplysningarna, och att den hade kunnat göra det utan att riskera det önskade resultatet,
2. det skulle strida mot lag att för svenska beskattningsändamål inhämta de begärda upplysningarna,
3. det framgår att den begärande myndigheten av rättsliga skäl inte får lämna liknande upplysningar, eller
4. det skulle leda till att en affärshemlighet, företagshemlighet, yrkeshemlighet eller ett i näringsverksamhet använt förfaringsätt röjs, eller om det gäller upplysningar som det skulle strida mot allmänna hänsyn att lämna.

11 § Bestämmelserna i 9 § andra stycket och 10 § 2–4 medför inte rätt för Skatteverket att vägra lämna upplysningar eller utföra utredningar enbart därför att svenska myndigheter inte har något eget intresse av informationen.

Bestämmelserna i 10 § 2 och 4 medför inte heller rätt för Skatteverket att vägra lämna upplysningar uteslutande därför att upplysningarna

1. innehas av en bank, en annan finansiell institution, ett ombud, en representant eller en förvaltare, eller
2. rör ägarintressen i en person.

Automatiskt utbyte av upplysningar

12 § Skatteverket ska till varje annan medlemsstats behöriga myndighet genom automatiskt utbyte överföra upplysningar som verket tagit emot i form av kontrolluppgifter eller motsvarande uppgifter och uppgifter i inkomstdeklarationer och som avser personer hemmahörande i den andra medlemsstaten när det gäller

1. inkomster från anställning,
2. styrelsearvoden,

3. livförsäkringsprodukter som inte omfattas av andra unionsrättsakter, om utbyte av upplysningar och andra liknande åtgärder, än rådets direktiv 2011/16/EU,

4. pensioner, och

5. ägande av och inkomster från fastighet.

Upplysningarna ska överföras minst en gång om året.

13 § Skatteverket ska överföra upplysningar enligt 12 § till en medlemsstat endast om den staten har meddelat Europeiska kommissionen att den har upplysningar tillgängliga beträffande minst en av de inkomster och tillgångar som avses i 12 §.

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har meddelat att den inte önskar få vissa upplysningar enligt 12 § första stycket, ska Skatteverket inte överföra sådana upplysningar till den medlemsstaten.

Utbyte av upplysningar utan föregående begäran

14 § Skatteverket ska lämna sådana upplysningar som kan antas vara relevanta för administration och verkställighet av medlemsstaternas nationella lagstiftningar i fråga om de skatter som denna lag gäller för till den behöriga myndigheten i varje annan berörd medlemsstat i följande fall:

1. Skatteverket har skäl att anta att det kan uppstå ett skattebortfall i en annan medlemsstat,

2. en skattskyldig får en skattenedsättning eller skattebefrielse i Sverige som kan föranleda en ökning av skatten eller leda till skattskyldighet i en annan medlemsstat,

3. affärstransaktioner mellan en skattskyldig i Sverige och en skattskyldig i en annan medlemsstat genomförs genom ett eller flera länder på ett sådant sätt att det kan leda till skattebortfall i Sverige eller den andra medlemsstaten eller i båda,

4. Skatteverket har skäl att anta att ett skattebortfall kan bli följden av artificiella överföringar av vinster inom koncerner, eller

5. upplysningar som har lämnats till Sverige av en annan medlemsstats behöriga myndighet har gjort det möjligt att få upplysningar som kan vara relevanta för fastställande av skattskyldighet i den andra medlemsstaten.

Utan föregående begäran får Skatteverket till de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna även lämna alla upplysningar som kan vara användbara för dem och som verket har kännedom om.

Upplysningar som härrör från ett land utanför Europeiska unionen

15 § Vid tillämpning av 8, 12 och 14 §§ får Skatteverket lämna upplysningar som härrör från ett land utanför Europeiska unionen endast om det enligt ett avtal med det landet är tillåtet att vidarebefordra upplysningarna.

Underrättelse till den enskilde

16 § Om Skatteverket lämnar upplysningar till en myndighet i en annan medlemsstat enligt 8 eller 14 § ska den som upplysningarna avser underrättas om detta. I underrättelsen ska det anges till vilken myndighet upplysningarna översänts.

Underrättelse enligt första stycket behöver inte lämnas om den är uppenbart obehövlig eller om det kan befaras att en underrättelse skulle försvåra genomförandet av den andra myndighetens utredning eller beslut i skatteärende.

Vissa andra former av administrativt samarbete

Närvaro av tjänsteman från en annan medlemsstat

17 § Efter överenskommelse mellan Skatteverket och den begärande myndigheten får tjänstemän som bemyndigats av den begärande myndigheten, i enlighet med de villkor som Skatteverket bestämmer, närvara vid Skatteverkets kontor och vid sådana utredningar som verket utför enligt 9 §.

Delgivning av handlingar

18 § Delgivning på begäran av en annan medlemsstat sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

19 § Skatteverket får delge en person i en annan medlemsstat i enlighet med 16–18 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Skatteverket får begära bistånd med delgivning i en annan medlemsstat om det inte är möjligt eller medför orimliga svårigheter att delge personen i Sverige.

Användning och vidarebefordran av upplysningar m.m.

20 § Upplysningar som Skatteverket tar emot från en myndighet i en annan medlemsstat får användas för beskattningsändamål i fråga om de skatter som denna lag gäller för. De får också användas för fastställande och uppbörd av andra skatter och avgifter som omfattas av lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen eller för fastställande och uppbörd av socialavgifter. De får dessutom användas i samband med rättsliga och administrativa förfaranden som kan leda till påföljd och som inletts på grund av överträdelse av skattelagstiftningen.

Upplysningarna får inte användas för andra ändamål än de som anges i första stycket utan att den myndighet som tillhandahåller upplysningarna tillåter det. Om upplysningarna ursprungligen härrör från en myndighet i en tredje medlemsstat, kan sådant tillstånd endast beviljas av den myndigheten. Tillstånd krävs dock inte för att upplysningar, rapporter, redogörelser och andra dokument eller vidimerade kopior av eller utdrag ur sådana ska få åberopas eller användas som bevisning.

En svensk myndighet ska följa de villkor som gäller för användningen av upplysningarna enligt denna paragraf, oavsett vad som annars är föreskrivet i lag eller annan författning.

21 § Skatteverket ska tillåta att upplysningar som verket tillhandahåller en myndighet i en annan medlemsstat får användas i den andra medlemsstaten för andra ändamål än sådana som avses i 20 § första stycket, om de får användas för liknande ändamål enligt svensk lag.

Om Skatteverket anser att upplysningar som verket har tagit emot från en myndighet i en annan medlemsstat sannolikt kan vara till nytta för en tredje medlemsstat för de ändamål som avses i 20 § första stycket, får verket vidarebefordra dessa upplysningar till den medlemsstaten, under de villkor som i övrigt gäller enligt denna lag. Skatteverket ska underrätta den medlemsstat som upplysningarna härrör från om sin avsikt att vidarebefordra uppgifterna till en tredje medlemsstat. Den medlemsstat som upplysningarna härrör från kan motsätta sig ett sådant utbyte av uppgifter inom tio arbetsdagar från den dag då den tog emot underrättelsen.

22 § Upplysningar som Skatteverket tagit emot vid samarbete enligt denna lag får lämnas till länder utanför Europeiska unionen endast om

1. den behöriga myndigheten i den medlemsstat som upplysningarna härrör från har samtyckt till att de vidarebefordras, och

2. det berörda landet utanför Europeiska unionen har åtagit sig att samarbeta för insamling av bevisning avseende transaktioner som verkar strida mot eller utgöra en överträdelse av skattelagstiftningen.

23 § Sådana rapporter och dokument som utarbetats av Europeiska kommissionen och som avses i artikel 23.6 i direktiv 2011/16/EU får användas endast för analysändamål.

Överklagande

24 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Ytterligare föreskrifter

25 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om Skatteverkets uppgifter enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 i fråga om 12 och 13 §§ samt i övrigt den 1 januari 2013.

2. Bestämmelserna i 12 och 13 §§ tillämpas första gången i fråga om upplysningar som avser

– kalenderåret 2014, när de erhållits i form av kontrolluppgifter eller motsvarande uppgifter, och

– beskattningsår som avslutas efter den 31 december 2013, när de erhållits i form av uppgifter i inkomstdeklarationer.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Häriigenom föreskrivs¹ att 21 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²

Myndighet inom Europeiska unionen ska lämnas biträde med sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1. Därvid ska bestämmelserna i tillämpliga delar i 3 § andra stycket 2, 4 § andra stycket, 5–9, 13–17, 20 och 22–24 §§ tillämpas. Bestämmelserna i denna paragraf ska tillämpas på inkomstskatt, förmögenhetsskatt och skatt på försäkringspremier.

Bestämmelser om sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1 och 3 finns

– såvitt avser mervärdesskatt, i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, och

– såvitt avser punktskatter, i rådets förordning (EG) nr 2073/2004 av den 16 november 2004 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter.

Bestämmelser om handräckning som avses i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder finns i lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen.

Bestämmelser om handräckning som avses i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning³ finns i lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning.

¹ Jfr rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning (EUT L 64, 11.3.2011, s.1, Celex 32011L0016).

² Senaste lydelse 2011:1538.

³ EUT L 64, 11.3.2011, s. 1, Celex 32011L0016.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för sådana ärenden om handräckning som har inletts före ikraftträdandet.
3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande till och med utgången av 2014 för automatiskt informationsutbyte som avses i artikel 3 i rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter i fråga om direkt beskattning och skatter på försäkringspremier.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Häri genom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet²

dels att 1 kap. 3 § och 3 kap. 1 och 3 §§ samt rubriken närmast före 3 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

När personuppgifter behandlas enligt denna lag eller enligt andra föreskrifter i det ämne som regleras i lagen gäller personuppgiftslagens (1998:204) bestämmelser om

1. definitioner i 3 §,
2. förhållandet till offentlighetsprincipen m.m. i 8 §,
3. grundläggande krav på behandling i 9 § med undantag för vad som sägs i första stycket i och tredje stycket,
4. säkerheten vid behandling i 30–32 §§,
5. överföring av personuppgifter till tredje land i 33–35 §§,
6. personuppgiftsombud, m.m. i 36 § andra stycket och 38–41 §§,
7. upplysningar till allmänheten

om vissa behandlingar i 42 §,

7. upplysningar till allmänheten om vissa behandlingar i 42 § *med den begränsning som anges i 3 kap. 2 a § i denna lag,*

8. tillsynsmyndighetens befogenheter i 43 och 47 §§, och

9. straff i 49 §.

Vid behandling av personuppgifter som inte sker i databaser gäller även 22 § personuppgiftslagen.

3 kap.

Information till den registrerade

**Information till den registrerade
*m.fl.***

1 §

Vid tillämpningen av denna lag gäller bestämmelserna om information till den registrerade i 23 och 25–27 §§ personuppgiftslagen (1998:204), med *den begränsning* som anges i 2 §.

Vid tillämpningen av denna lag gäller bestämmelserna om information till den registrerade i 23 och 25–27 §§ personuppgiftslagen (1998:204), med *de begränsningar* som anges i 2 och

¹ Jfr rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning (EUT L 64, 11.3.2011, s. 1, Celex 32011L0016).

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

2 a §§.

2 a §

Vid behandling av personuppgifter på grund av samarbete enligt lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning tillämpas inte 23, 25, 26, 28 och 42 §§ personuppgiftslagen (1998:204) om sådana begränsningar är nödvändiga med hänsyn till ett intresse som anges i 8 a § personuppgiftslagen.

3 §

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar, *med den begränsning som anges i 2 a § i fråga om rättelse.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 9 kap. 2 § och 17 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 17 kap. 7 a §, och närmast före 17 kap. 7 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2011/12:163 Föreslagen lydelse

9 kap.

2 §

Bestämmelser som begränsar möjligheten att använda vissa uppgifter som en svensk myndighet har fått från en myndighet i en annan stat finns i

1. lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
2. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,
3. lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,
4. lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,
5. lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete,
6. lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar,

7. lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, och

8. lagen (1998:620) om belastningsregister.

7. lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen,

8. lagen (1998:620) om belastningsregister, och

9. lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

Samarbete inom Europeiska unionen avseende beskattning

7 a §

Sekretess gäller i en myndighets verksamhet som avses i lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning,

¹ Jfr rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning (EUT L 64, 11.3.2011, s. 1, Celex 32011L0016).

för uppgift i sådana upplysningar för utvärdering av samarbetet från en annan medlemsstat som överlämnats till Europeiska kommissionen och vidarebefordrats till Sverige, om det kan antas att myndighetens möjlighet att utvärdera samarbete enligt lagen motverkas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller vidare i sådan verksamhet för uppgift i en rapport eller ett annat dokument som utarbetats av Europeiska kommissionen på grundval av sådana upplysningar som avses i första stycket, om kommissionen inte samtyckt till att uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

8 §²

Den tystnadsplikt som följer av 7 § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 7 § andra stycket och 7 a § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

² Senaste lydelse 2010:1361.

5 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 37 kap. 1 §, 41 kap. 1 och 4 §§, 43 kap. 1 § och 47 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 37 kap. 11 § och 41 kap. 2 a §, samt närmast före 37 kap. 11 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om föreläggande att

- fullgöra uppgiftsskyldighet (2 §),
- medverka personligen (3 §), och
- lämna uppgift (4–10 §§). – lämna uppgift (4–11 §§).

Utbyte av upplysningar med en annan stat eller utländsk jurisdiktion

11 §

Om Skatteverket har tagit emot en begäran om upplysningar och verket behöver en uppgift för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning eller ett avtal som medför skyldighet att utbyta upplysningar i skatteärenden, gäller följande.

Skatteverket får förelägga

- 1. den som de begärda upplysningarna avser, att lämna uppgift som verket behöver, eller*
- 2. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift som verket behöver om en rättshandling med någon annan.*

¹ Jfr rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning (EUT L 64, 11.3.2011, s. 1, Celex 32011L0016).

Om det finns särskilda skäl för även någon annan person än som avses i andra stycket 2 föreläggas att lämna sådan uppgift som avses där.

41 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- syftet med en revision (2 §),
- vem som får revideras (3 §),
- beslut om revision (4 och 5 §§),
- samverkan (6 §),
- revisorns befogenheter (7 §),
- den reviderades skyldigheter (8–11 §§),
- föreläggande (12 §), och
- revisionens avslutande (13 och 14 §§).

2 a §

Om Skatteverket har tagit emot en begäran om upplysningar och verket behöver uppgifter för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning eller ett avtal som medför skyldighet att utbyta upplysningar i skatteärenden, gäller följande.

Skatteverket får besluta om revision för att inhämta uppgifter som verket behöver från den som de begärda upplysningarna avser.

Skatteverket får besluta om revision också för att inhämta sådana uppgifter från någon annan än den som de begärda upplysningarna avser.

4 §

Ett beslut om revision ska innehålla

1. uppgift om syftet med revisionen,
2. uppgift om möjligheten att undanta uppgifter och handlingar från kontroll, och
3. förordnande av de tjänstemän som ska verkställa revisionen (*revisorer*).

Av uppgift som avses i första stycket 1 behöver det inte framgå vilken person eller rättshandling som kontrollen avser om

1. beslutet om revision gäller en sådan revision som avses i 2 § andra stycket, och

2. det finns särskilda skäl för att inte nämna personen eller rättshandlingen.

Av uppgift som avses i första stycket 1 behöver det inte framgå vilken person eller rättshandling som kontrollen *eller uppgifterna* avser om

1. beslutet om revision gäller en sådan revision som avses i 2 § andra stycket *eller 2 a § andra stycket*, och

43 kap.

1 §

Den som i ett ärende eller mål har haft kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat som denne skäligen har behövt för att ta till vara sin rätt har, efter ansökan, rätt till ersättning om

1. den sökandes yrkanden i ärendet eller målet bifalls helt eller delvis,
2. ärendet eller målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen, eller
3. det finns synnerliga skäl för ersättning.

Rätt till ersättning finns dock inte i ärenden som ska handläggas av behörig myndighet enligt *skatteavtal eller enligt det avtal som avses i lagen (2004:982) om avtal mellan Sveriges Exportråd och Taipeis delegation i Sverige beträffande skatter på inkomst.*

Rätt till ersättning finns dock inte i ärenden som ska handläggas av behörig myndighet enligt

1. *lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning,*

2. *ett skatteavtal eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden, eller*

3. *det avtal som avses i lagen (2004:982) om avtal mellan Sveriges Exportråd och Taipeis delegation i Sverige beträffande skatter på inkomst.*

47 kap.

1 §

Ett föreläggande som gäller kontroll av uppgifts- eller dokumentationsskyldighet får inte avse en uppgift i en sådan handling som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Ett föreläggande som gäller kontroll av uppgifts- eller dokumentationsskyldighet *eller som är ett föreläggande enligt 37 kap. 11 §* får inte avse en uppgift i en sådan handling som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Ett sådant föreläggande får inte heller avse en uppgift som har ett betydande skyddsintresse om det finns särskilda omständigheter som gör att uppgiften inte bör komma till någon annans kännedom och uppgiftens skyddsintresse är större än dess betydelse för kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2012:000) om
ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för dess lydelse enligt lagen (2012:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt prop. 2011/12:163, Utskottets förslag
bet. 2012/13:JuU4*

9 kap.

2 §

Bestämmelser som begränsar möjligheten att använda vissa uppgifter som en svensk myndighet har fått från en myndighet i en annan stat finns i

1. lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,	
2. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,	
3. lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,	
4. lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,	
5. lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete,	
6. lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar,	
7. lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, <i>och</i>	7. lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen,
8. lagen (1998:620) om belastningsregister.	8. lagen (1998:620) om belastningsregister, <i>och</i>
	9. lagen (2012:000) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning.

BILAGA 4

Konstitutionsutskottets yttrande
2012/13:KU3y

Genomförande av det nya EU-direktivet
om administrativt samarbete i fråga om
beskattning

Till skatteutskottet

Skatteutskottet beslutade den 15 november 2012 att ge konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2012/13:4 Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning.

Konstitutionsutskottet begränsar sitt yttrande till att avse frågor inom utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Propositionen

Det s.k. handräckningsdirektivet syftar till att genom administrativt samarbete förstärka medlemsstaternas möjligheter att få information om och beskatta t.ex. oredovisade inkomster. Vilka upplysningar som ska utbytas – automatiskt, på begäran och utan föregående begäran – framgår närmare av 8–15 §§ den föreslagna lagen om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning (prop. s. 8 f.). Direktivet antogs vid Ekofinrådets möte den 15 februari 2011 och ska börja tillämpas i medlemsstaterna den 1 januari 2013.

Svenska sekretessbestämmelser ska tillämpas på upplysningar som Skatteverket förfogar över på grund av samarbete enligt direktivet. Detta följer direkt av bestämmelserna i 27 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL.

I artikel 23 i direktivet finns bestämmelser om att medlemsstaterna ska undersöka och utvärdera hur det administrativa samarbetet enligt direktivet fungerar samt lämna upplysningar och utvärderingar till kommissionen. För Sveriges del kommer Skatteverket i egenskap av behörig myndighet att hantera alla ärenden om samarbete enligt direktivet. Upplysningar som lämnats till kommissionen av en medlemsstat samt alla rapporter eller dokument som utarbetats av kommissionen med användning av sådana upplysningar får lämnas till övriga medlemsstater. De rapporter och dokument som utarbetats av kommissionen får endast användas av medlemsstaterna för analysändamål.

Uppgifterna i dessa rapporter och dokument är i huvudsak av statistiskt slag. Uppgifter om enskilda personer torde normalt inte förekomma i de av medlemsstaterna upprättade upplysningarna eller de av kommissionen utarbetade rapporterna och dokumenten.

I artikel 23.6 föreskrivs att de upplysningar som medlemsstaterna ska lämna till kommissionen för utvärdering ska omfattas av samma sekretess som liknande upplysningar ges enligt nationell lagstiftning. De rapporter och dokument som utarbetas av kommissionen på grundval av upplysningarna får inte offentliggöras eller göras tillgängliga för någon annan person eller något annat organ utan kommissionens uttryckliga samtycke.

I propositionen föreslås att när det gäller upplysningar som ursprungligen härrör från andra medlemsstater ska sekretess gälla om det kan antas att myndighetens (Skatteverkets) möjlighet att utvärdera samarbetet motverkas om uppgiften röjs. Bestämmelsen har således ett rakt skaderekvisit. Vid raka skaderekvisit är utgångspunkten att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss skada uppstår om uppgiften lämnas ut. Vidare har bestämmelsen sin motsvarighet i andra bestämmelser i 17 kap. OSL med rubriken Sekretess till skydd främst för myndigheters verksamhet för inspek-

tion, kontroll eller annan tillsyn. Enligt dessa bestämmelser har tystnadsplikten inte företräde framför den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Regeringen anser att det saknas skäl till en avvikande ordning i det nu aktuella ärendet. För uppgifter som förekommer i kommissionens rapporter och andra dokument föreslås att sekretess ska gälla om inte kommissionen har lämnat sitt samtycke till att dessa uppgifter röjs. Den föreslagna bestämmelsen medger alltså inte någon skadebedömning (absolut sekretess). Tystnadsplikten föreslås, efter en jämförelse med en likartad bestämmelse i OSL, ha företräde framför meddelarfriheten.

Av propositionen framgår sammanfattningsvis följande. Som svar på frågan om nu gällande svensk sekretessreglering är tillräcklig i förhållande till direktivets krav på sekretess anför regeringen att liknande svenska upplysningar normalt inte omfattas av sekretess. Man skulle därför kunna argumentera för att uppgifterna inte skulle behöva omfattas av något sekretesskydd. En tolkning som innebär att de nu aktuella uppgifterna från medlemsstaterna i obearbetad form inte alls behöver skyddas medan uppgifterna i bearbetad form ska omfattas av absolut sekretess om inte samtycke lämnas av kommissionen kan dock enligt regeringen knappast anses förenligt med direktivets syfte. Det föreslås därför att både upplysningarna och rapporterna ska omfattas av sekretess.

I propositionen anför regeringen när det gäller *behovet* av en reglering skyldigheten att genomföra direktivet. Denna skyldighet medför en grund att införa sekretessbestämmelsen med hänsyn till skyddet för rikets förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation. Vidare anför regeringen att följderna av att inte införa en sekretessbestämmelse kan bli att svenska myndigheters möjlighet att bedriva effektivt kontroll- och tillsynsarbete försvåras. *Föremålet* för sekretessen är uppgifter i sådana upplysningar som andra medlemsstater lämnat till kommissionen och uppgifter i sådana rapporter eller andra dokument som utarbetats av kommissionen med anledning av upplysningarna från medlemsstaterna. Bestämmelsens *tillämpningsområde* begränsas till sådan verksamhet som avses i direktivet.

När det gäller upplysningar från andra medlemsstater bör, som nämnts ovan, sekretess enligt regeringen inte gälla i samtliga fall som kommissionen överlämnar upplysningar från andra medlemsstater. Regeringen föreslår ett rakt *skaderekvisit* av innebörden att sekretess ska gälla om det kan antas att myndighetens (Skatteverkets) möjlighet att utvärdera samarbetet motverkas om uppgiften röjs. Vid bedömningen av om skaderekvisitet är uppfyllt bör bl.a. kunna vägas in vilken effekt ett offentliggörande av uppgiften skulle kunna antas få på det framtida informationsutbytet. I det sammanhanget bör man enligt regeringen beakta vilket sekretesskydd uppgifterna har hos den stat som har lämnat dem.

När det gäller rapporter från kommissionen fordras en sekretessbestämmelse som tar hänsyn till kommissionens vilja i fråga om offentlighet. Ett sådant förfarande utgör ett undantag från huvudregeln vid tillämpningen av

OSL, dvs. att den som lämnat uppgiften inte har något inflytande över resultatet av en myndighets självständiga sekretessprövning. Det finns undantag från denna huvudregel, och regeringen föreslår ett sådant här. Sekretess kommer därför att föreligga för de aktuella uppgifterna om inte kommissionen har samtyckt till att uppgifterna röjs. Utan ett sådant samtycke kommer således *absolut sekretess* att gälla för uppgifterna.

Enligt förslaget placeras sekretessbestämmelsen i 17 kap. OSL och sekretessen ska gälla i 40 år.

Lagrådet har ifrågasatt behovet av att sekretessreglera uppgifter i sådana upplysningar som andra medlemsstater har lämnat till kommissionen. Det torde dock, enligt Lagrådet, vara ofrånkomligt att ett utlämnande från Sverige av en analysrapport utan att kommissionen samtyckt till det skulle orsaka betydande störningar i förhållande till EU-samarbetet, och det kan då hävdas att ett sådant förfarande skulle störa Sveriges mellanfolkliga förbindelser. En sekretessbestämmelse som tar sikte på rapporterna m.m. torde därför enligt Lagrådet vara ofrånkomlig. Mot bakgrund av grunden för en sådan bestämmelse bör den placeras i 15 kap. OSL om sekretess till skydd för rikets säkerhet eller dess förhållande till andra stater eller mellanfolkliga organisationer. Lagrådet ifrågasätter som nämnts behovet av sekretessreglering av uppgifter i sådana upplysningar som andra medlemsstater lämnat, men, säger Lagrådet, om den anses nödvändig bör även den, eftersom den vad gäller motivet för sekretess är så starkt kopplad till den andra delen av bestämmelsen om kommissionens rapporter, placeras i 15 kap.

Lagrådet förordar att frågan blir föremål för fortsatta överväganden.

I propositionen har regeringen som svar på att Lagrådet ifrågasatt behovet anfört att den anser att det föreligger en skyldighet enligt direktivet att kunna skydda även upplysningar som lämnats av andra medlemsstater samt att avsaknaden av sekretessreglering skulle kunna få negativa effekter för svenska myndigheters tillsyns- och kontrollarbete. Det är således, enligt regeringen, nödvändigt att införa en ny bestämmelse i OSL till skydd för aktuella uppgifter.

När det gäller bestämmelsens placering hänvisar regeringen till att grunden för sekretessen dels är hänsyn till rikets förhållande till andra stater (15 kap.), dels skyddet för myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn (17 kap.). Regeringen pekar på att det i 17 kap. finns bestämmelser som tar sikte på båda grunderna och att rubriken numera lyder Sekretess till skydd *främst* för myndigheters verksamhet, inspektion, kontroll och annan tillsyn. Regeringen anser därför att en placering i 17 kap. är mer förenlig med lagens systematik än om den placeras i 15 kap.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de föreslagna ändringarna i OSL föranleds av ett EU-direktiv. Det föreligger sålunda en skyldighet för Sverige att anpassa de nationella bestämmelserna till direktivet när genomförandetiden gått ut.

Enligt utskottets mening är det olyckligt att direktivet har fått den utformningen att absolut sekretess kommer att gälla för kommissionens rapporter och dokument om inte kommissionen ger sitt uttryckliga samtycke till att de offentliggörs. Det innebär att de svenska myndigheterna inte får något utrymme för att göra en självständig sekretessprövning.

I propositionen föreslås vidare att tystnadsplikten ska ha företräde framför meddelarfriheten när det gäller kommissionens rapporter och dokument. Som grundprincip bör gälla att stor återhållsamhet alltid bör iakttas vid prövningen av om undantag från meddelarfriheten ska göras i ett särskilt fall.

Inskränkningar i meddelarfriheten bör således föregås av noggranna överväganden. Några sådana överväganden görs inte i propositionen. Mot den bakgrunden anser utskottet att skatteutskottet ska avstyrka lagförslaget om inskränkning i meddelarfriheten.

Vikten av att uppmärksamma den långtgående svenska meddelarfriheten under förhandlingsarbetet kan enligt utskottet inte nog understrykas. Utskottet utgår också från att det i kommande lagstiftningsärenden lämnas noggranna överväganden om en inskränkning av meddelarfriheten föreslås. Detsamma gäller sekretessbestämmelsernas utformning.

Utskottet kan konstatera att detta inte är det enda exemplet på långtgående sekretessbestämmelser – och inte heller inskränkningar i meddelarfriheten – som utgör ett resultat av olika EU-rättsakter. Utskottet avser att initiera en systematisk översyn av vilka inskränkningar av detta slag som på senare år genomförts och på vilka grunder.

I övrigt har utskottet inte något att anföra vad gäller förslaget utifrån de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta.

Stockholm den 22 november 2012

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Kajsa Lunderquist (M), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Mia Sydow Mölleby (V), Ann-Britt Åsebol (M), Lena Sommestad (S) och Mathias Sundin (FP).

Avvikande mening

Avvikande mening (M, FP, C, KD)

Per Bill (M), Andreas Norlén (M), Lars Elinderson (M), Per-Ingvar Johansson (C), Kajsa Lunderquist (M), Tuve Skånberg (KD), Ann-Britt Åsebol (M) och Mathias Sundin (FP) anför:

Vi konstaterar att de föreslagna ändringarna i OSL föranleds av ett EU-direktiv. Det föreligger sålunda en skyldighet för Sverige att anpassa de nationella bestämmelserna till direktivet när genomförandetiden gått ut. De föreslagna sekretessbestämmelserna får anses vara utformade på ett sådant sätt att direktivet genomförs i svensk lagstiftning.

Liksom utskottet vill vi emellertid framhålla att det är olyckligt att direktivet fått den utformningen att absolut sekretess kommer att gälla för kommissionens rapporter och dokument om inte kommissionen – med stöd av bestämmelserna i EU:s öppenhetsförordning – ger sitt uttryckliga samtycke till att de offentliggörs. Det innebär att de svenska myndigheterna inte får något utrymme för att göra en självständig sekretessprövning. Vikten av att under förhandlingsarbetet eftersträva väl avvägda sekretessbestämmelser bör därför framhållas.

Vidare noterar vi att tystnadsplikten föreslås få företräde framför meddelarfriheten när det gäller innehållet i kommissionens rapporter och dokument. Inskränkningar i meddelarfriheten bör enligt vår uppfattning föregås av noggranna överväganden. Artikel 23.6 andra stycket i direktivet lyder på följande sätt: *”De rapporter och dokument som utarbetats av kommissionen och som avses i denna punkt får endast användas av medlemsstaterna för analysändamål men får inte offentliggöras eller göras tillgängliga för någon annan person eller något annat organ utan kommissionens uttryckliga samtycke”*. En central fråga för hur man i detta fall ska se på relationen mellan tystnadsplikt och meddelarfrihet blir hur man ska tolka direktivets ordalydelse. Det framstår inte som orimligt att tolka texten så att medlemsstaterna har en skyldighet att aktivt förhindra att uppgifterna i fråga kommer utomstående personer till del, om inte kommissionen samtyckt till tillgängliggörandet. Mot bakgrund av detta förefaller den mest näraliggande slutsatsen vara att tystnadsplikten bör ges företräde framför meddelarfriheten. Det framstår som mindre näraliggande att dra slutsatsen att det är tillräckligt att införa ett förbud mot tillgängliggörande av uppgifterna och samtidigt göra vissa former av tillgängliggörande fritt från sanktioner. Det förefaller därmed finnas fog för regeringens förslag. Dessutom har varken Lagrådet eller remissinstanserna haft någon annan uppfattning än regeringen i detta avseende. Att kombinera absolut sekretess med inskränkt meddelarfrihet är också väl förenligt med den svenska offentlighets- och sekretesslagstiftningens systematik.

Vidare: om inskränkningen i meddelarfriheten inte genomförs kan man inte heller bortse från risken att kommissionen drar slutsatsen att avsett uppgiftslämnande inte kan ske till Sverige eftersom den åsyftade sekretessen inte säkerställs. Det skulle kunna äventyra effektiviteten i systemet. Det nya handräckningsdirektivet är en central del i arbetet mot skatteundandraganden. Till skillnad från liknande avtal på området har detta direktiv inte OECD:s internationellt vedertagna standard för informationsutbyte (utbyte på begäran i enskilda fall) som tak för utbytet. Snarare utgör denna standard ett minimum som man bygger vidare på genom att automatiskt informationsutbyte (systematiskt utbyte av uppgifter utan föregående begäran) successivt införs. Även införandet av gemensamma it-plattformar och standardiserade blanketter m.m. medför en utveckling av informationsutbytet på skatteområdet, något som på sikt kommer att kunna lanseras utanför EU och förbättra det globala informationsutbytet. Sverige har varit drivande i detta arbete.

Vi kan, liksom utskottet, konstatera att detta inte är det enda exemplet på långtgående sekretessbestämmelser – och inte heller inskränkningar i meddelarfriheten – som utgör ett resultat av olika EU-rättsakter. Vi stöder utskottets avsikt att initiera en systematisk översyn av vilka inskränkningar av detta slag som på senare år genomförts och på vilka grunder.

Vi anser att utskottet i detta fall borde ha godtagit förslagen till ändringar i offentlighets- och sekretesslagen, men vill framhålla att det är angeläget att samrådet med riksdagen förbättras i frågor som rör meddelarfriheten, när EU-rättsakter förhandlas. Vi utgår även från att det i kommande lagstiftningsärenden lämnas noggranna överväganden om en inskränkning av meddelarfriheten föreslås. Detsamma gäller sekretessbestämmelsernas utformning.